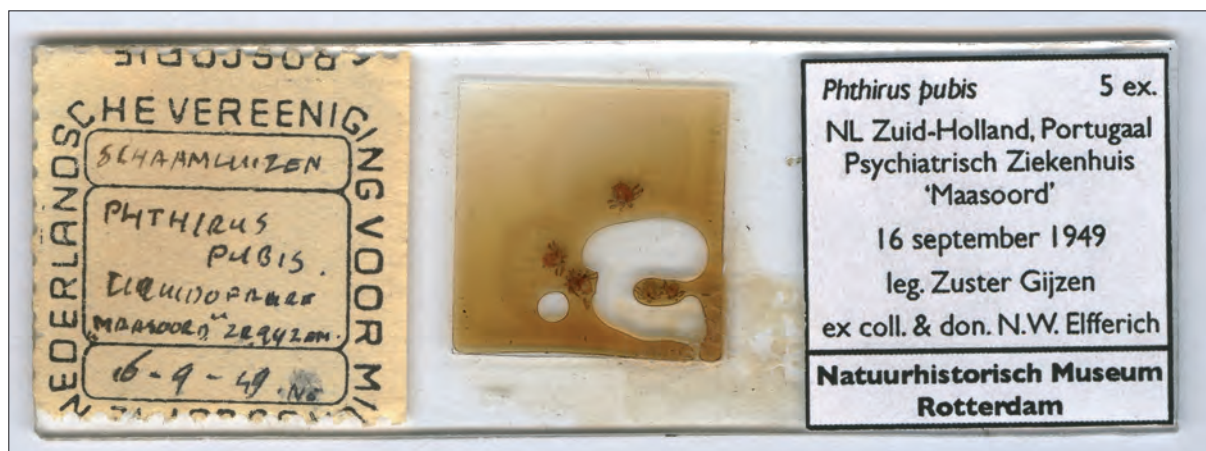

Zes schaamluizen en een media-hype

KEES MOELIKER *

HET PREPARAAT MET VIJF
SCHAAMLUIZEN
AFKOMSTIG UIT DE
COLLECTIE VAN
NICO ELFFERICH;
AANWINSTNUMMER
07-140.
[FOTO: JAAP VAN LEEUWEN]

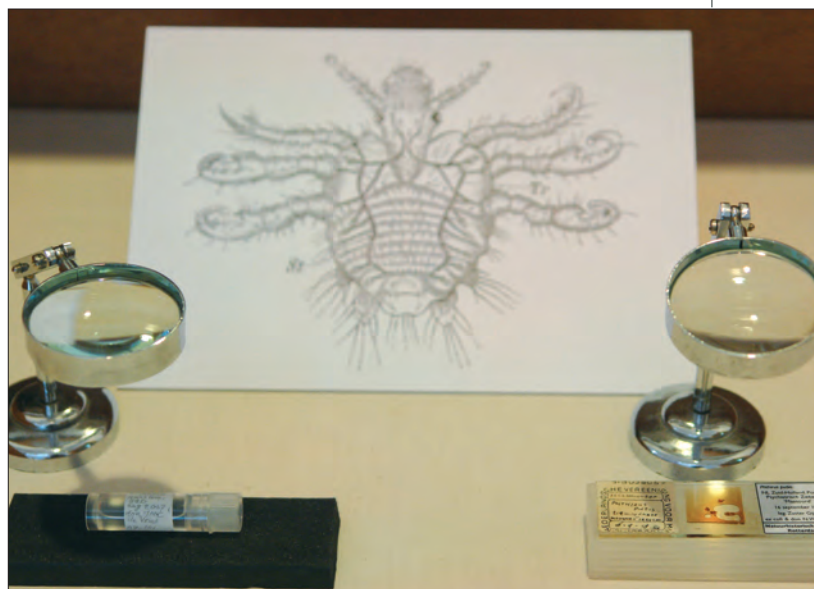
Twee Britse artsen constateerden in juni 2006 in het vakblad *Sexually Transmitted Infections* een opvallende (locale) afname van de schaamluis. Zij weten dat aan schaamhaarverwijdering, een trend die de laatste jaren in West-Europa schering en inslag is. Geïnspireerd door dit onderzoek schreef ik in oktober 2006 in het opinie-maandblad Nieuw Rotterdam een stukje getiteld 'De laatste schaamluis', met als insteek 'geen schaamhaar, geen schaamluis'. Hierin riep ik lezers op (dode) schaamluizen bij het museum in te leveren. Het platje ontbrak namelijk in de collectie, en actief verzamelen van deze parasitaire insecten stuitte op praktische en ethische bezwaren. Onder de Nieuw Rotterdam lezers bevonden zich kennelijk geen schaamluisdragers, want schenkingen bleven uit. Einde verhaal, dacht ik.

Medio oktober van dit jaar belde Tom Tate, verslaggever bij het AD: "Ik lees hier in de Gay Krant dat 'een conservator van een Natuurhistorisch Museum' op zoek is naar schaamluizen. Ben jij dat?". Ik zag de bui al hangen, want Tom heeft weinig woorden nodig om nieuws te maken. "Ja" was mijn antwoord, "maar we hebben na een jaar nog niets binnen". Ter informatie stuurde ik hem mijn column uit Nieuw Rotterdam. Op 16 oktober kopte het AD in haar landelijke editie 'Rotterdams museum speurt naar zeldzame schaamluis'. In een periode dat de media gedomineerd werden door scholieren die elkaar doodsteken, was dergelijk luchtig nieuws kennelijk een welkome afwisseling: het balletje ging rollen. Nog voor het ontbijt belde Erwin Evers van Radio 538, en velen volgden. RTV Rijnmond was er natuurlijk als eerste bij en ook RTL-4 meldde zich bij het museum. Ik toonde ze een lege plank in het natte depot: genoeg ruimte voor een flinke serie schaamluizen en wist met droge ogen kijkers en luisteraars op te roepen schaamluizen bij het museum in te leveren. De dagen erna hield de media-aandacht aan. Ook het internationale persbureau Associated Press (AP) was de schaamluishype niet ontgaan en wilde het naadje van de kous weten. Hoewel AP erg terughoudend is met 'onder-de-gordel-nieuws', wist correspondent

Toby Sterling er toch een prikkelend berichtje van te maken. Op 19 oktober namen talloze kranten en nieuwssites van Moskou tot New York en van Hongkong tot Sydney het bericht over: 'Dutch museum hunts elusive crab lice'. Het NMR was weer eens wereldnieuws.

Ondanks alle media-aandacht bleef het aantal schaamluis-schenken tot op heden beperkt tot twee met in totaal zes exemplaren. De verlossende schenking kwam van Nico Elfferich (80) die in 1949 vijf platjes aan zijn prille insectenverzameling toevoegde. Hij kreeg ze van 'Zuster Gijzen' die ze verzamelde bij een patiënt in psychiatrisch ziekenhuis 'Maasoord' te Portugal, het latere 'Delta'. Gelukkig kwam er ook nog een versdood exemplaar binnen. Anne de Vries, arts belast met infectieziektebestrijding bij de GGD Kennemerland, bemachtigde in augustus van dit jaar twee exemplaren en stuurde er één op. Zoals verwacht werden de *lousy zes* platjes ook weer breed uitgemeten in de media. Ze vormen nu (in een hele kleine vitrine) 'De Grote Schaamluis Tentoonstelling'. []

'DE GROTE SCHAAMLUIS
TENTOONSTELLING'.
[FOTO: KEES MOELIKER]

* [C.W. Moeliker is conservator en hoofd communicatie van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam; e-mail moeliker@nmr.nl]